

โครงการวิจัยต่อเนื่องจากงานบริการวิชาการด้านการส่งเสริมความคิดและพฤติกรรมออมของนักเรียนระดับ
ประถมศึกษา: กรณีศึกษาโรงเรียนชุมชนสุเหร่าบ้านดอน

Continuous Research Project from Academic Services in the Idea and Behavior of Elementary
Pupils' Money Saving Promotion: the Case Study of SuraoBandon School

อาจารย์ ดร.ลำสัน เลิศกุลประหยัด

ภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

บทคัดย่อ

จากการที่ทางคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้ไปดำเนินโครงการเด็กดี มีชีวิตพอเพียงโดยร่วมกับ
ชุมชนสุเหร่าบ้านดอน ใน 1-2 ปีที่ผ่านมา ซึ่งมีหัวข้อในการทำกิจกรรมที่น่าสนใจอย่าง สอนน้องออมเงิน สร้างเศรษฐกิจ
พอเพียง ทำให้เกิดโครงการวิจัยต่อเนื่องที่จะศึกษา ความคิดเห็นและพฤติกรรมออมหลังจากได้รับการอบรม ซึ่งจากการ
สำรวจนักเรียนโรงเรียนชุมชนสุเหร่าบ้านดอนซึ่งส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุประมาณ 13 ปี การศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1
อาศัยอยู่ในครอบครัวที่มีมากกว่า 5 คนขึ้นไปและมีพี่น้องรวมตนเองส่วนใหญ่ 3 คน ผลปรากฏว่าในด้านความคิดเห็นในการ
ออมเงิน นักเรียนส่วนใหญ่เห็นด้วยอย่างยิ่งกับการจัดส่งเสริมในการทำบัญชีออมเงินและทำให้พวกเขาได้เปลี่ยนนิสัยการออม
เงินรวมถึงมีการวางแผนการออมเงินที่ดีขึ้น ส่วนในด้านของพฤติกรรมออมเงิน นักเรียนยังให้ความสำคัญกับการทำบัญชี
ออมเงินอย่างต่อเนื่อง และมีวัตถุประสงค์ในการออมเพื่อเก็บไว้ใช้จ่ายฉุกเฉินโดยอายุกับการศึกษามีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติต่อการออมเงิน ซึ่งเป็นสิ่งยืนยันได้ว่าโครงการนี้มีความน่าสนใจอย่างยิ่งต่อเยาวชนของชาติและควรจัดให้มีโครงการ
เหล่านี้ขยายไปตามโรงเรียนต่างๆ เพื่อพัฒนาประชาชนของชาติให้รู้จักการประหยัดและมีชีวิตพอเพียง

คำสำคัญ: พฤติกรรมการออมเงิน ชุมชนสุเหร่าบ้านดอน เศรษฐกิจพอเพียง

Abstract

As the faculty of Social Science, Srinakarinwirot University has arranged an academic service project, "DakdeeMeeChevitPorpieng" (a project that encourages elementary pupils to live their life sufficiently) at a community of Baan Dong Mosque in the last 1-2 years ago, there was a significant inside topic i.e. "Teaching Pupils Money Savings" that was used to create a continuous research, "Continuous Research Project from Academic Services in the Idea and Behavior of Elementary Pupils' Money Saving Promotion: the Case Study of SuraoBandon School". The research, surveyed elementary pupils and found that most of them were male, 13 years old, studying in junior high school as well as having more than five persons including three brothers or sisters in their family. From the survey results, many pupils strongly agreed that the project was good and changed their behavior in better money saving. Nowadays they still do money saving continuously for the purpose of life emergency. The more they grow up and receive better education, the more they concern with an importance of money saving. This evidence confirmed that the project is essential for Thai children and should be expanded in many elementary schools to develop them in planning of their money saving and to live their life sufficiently.

Keywords: Money saving, elementary pupils, Baan Dong Mosque

บทนำ

จากการที่ทางคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้จัดทำโครงการได้ไปดำเนินโครงการเด็กดี มีชีวิตพอเพียงโดยร่วมกับชุมชนสุเหร่าบ้านดอน นำเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการที่ได้รับการคัดเลือกจากคณะกรรมการบริหารชุมชนสุเหร่าบ้านดอนซึ่งในโครงการจัดแบ่งเป็นหัวข้อความรู้เกี่ยวกับกษัตริย์ไทยและแนวพระราชดำริชีวิตพอเพียง สอนน้องออมเงิน สร้างความพอเพียง การประหยัดพลังงานลดรายจ่ายพ่อแม่ อนามัยในวันเรียน การเสริมความเป็นประชาธิปไตยและการเป็นพลเมืองดี ศรีสังคม

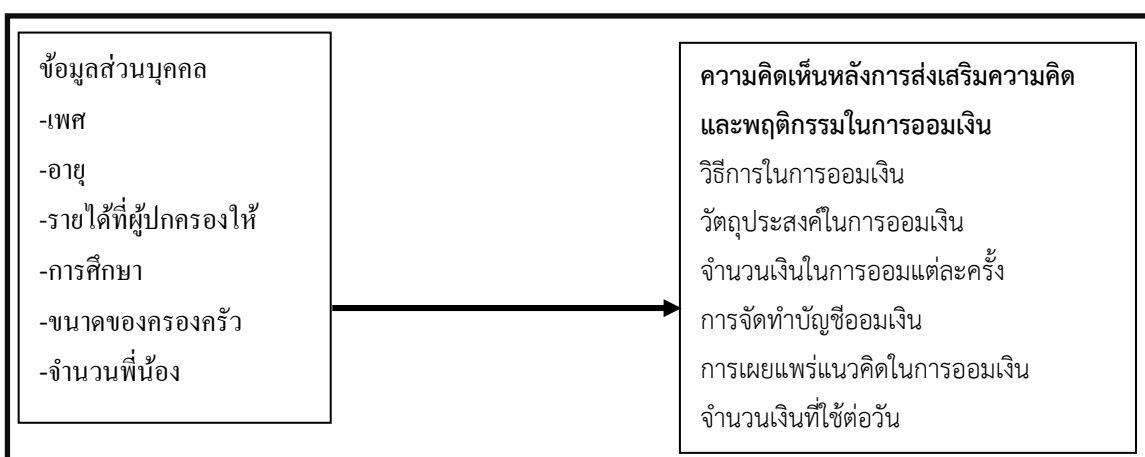
ในโครงการดังกล่าวมีหนึ่งโครงการย่อยที่ภาควิชาบริหารธุรกิจรับผิดชอบได้แก่การ “สอนน้องออมเงิน สร้างความพอเพียง” ซึ่งมีวัตถุประสงค์มุ่งเน้นให้เยาวชนในโรงเรียนชุมชนสุเหร่าบ้านดอน ได้รับความรู้เกี่ยวกับแนวพระราชดำริ การสร้างเศรษฐกิจพอเพียงและการจัดการประหยัดคอดออมเงินไว้ใช้ในอนาคต ในโครงการนี้ทางคณะได้มีการจัดทำสมุดบัญชีออมเงินให้นักเรียนจดบันทึกและส่งในระยะเวลาที่กำหนด เพื่อส่งเสริมให้เยาวชนเหล่านี้ได้เป็นผู้เห็นคุณค่าของเงินที่ผู้ปกครองให้อีกทั้งยังต้องการให้น้องๆ ที่เข้าร่วมโครงการมีการนำเงินที่สะสมได้นำไปออมและใช้ประโยชน์ให้คุ้มค่าสูงสุด รวมทั้งหากเยาวชนคนไหนที่สามารถจดบันทึกได้อย่างสมบูรณ์ครบถ้วนถูกต้อง ทางคณะสังคมศาสตร์ก็จะมีการรางวัลให้ ซึ่งผลของกิจกรรมดังกล่าวน่าจะทำให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีในการออมเงิน และเห็นคุณค่าของเงิน มากยิ่งขึ้น

นับจากวันที่โครงการนี้สิ้นสุด ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะทำวิจัยเพื่อติดตามว่า ผลของโครงการบริการวิชาการที่ทางคณะสังคมศาสตร์ จัดให้นั้นเป็นประโยชน์ต่อชุมชนมากแค่ไหน มีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของนักเรียนชั้นประถมที่เข้าร่วมโครงการ และสร้างจิตสำนึกในการออมเงินให้เกิดขึ้นในโรงเรียนอย่างไร

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาความคิดเห็นและพฤติกรรมในการออมเงินของนักเรียนชุมชนสุเหร่าบ้านดอนหลังจากที่ได้รับการอบรมในหัวข้อ สอนน้องออมเงินสร้างชีวิตพอเพียง
- 2) เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมในการออมเงินของนักเรียนชุมชนสุเหร่าบ้านดอนจำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล
- 3) เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะต่างๆ ที่ต้องการให้มีการแก้ไขปรับปรุงในการดำเนินโครงการด้านการออมเงิน

กรอบแนวคิด

ความสำคัญของงานวิจัย

เพื่อให้รับทราบและเรียนรู้ถึงการเปลี่ยนแปลงของความคิดและพฤติกรรมของนักเรียนหลังได้รับการอบรมในด้านเกี่ยวกับการออมเงิน และสามารถวางแผนทางการให้บริการทางวิชาการในอนาคตให้ตรงกับความต้องการของนักเรียนในกลุ่ม

ต่าง ๆ ได้มากขึ้น รวมถึงนำไปเป็นตัวชี้วัดผลสำเร็จด้านหนึ่งของการให้บริการทางวิชาการที่ส่งผลกระทบต่อในเชิงบวกแก่สังคมโดยรวม

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา (Descriptive Research) และวิจัยเชิงสำรวจ (Exploratory Research) โดยมุ่งศึกษาความคิดเห็นและพฤติกรรมหลังจัดโครงการงานบริการวิชาการด้านการส่งเสริมความคิด และพฤติกรรมการออมของนักเรียนระดับประถมศึกษา : กรณีศึกษาโรงเรียนชุมชนสุขเหράบ้านดอนต้งนี้

การวิจัยเริ่มจากการศึกษารวบรวมองค์ความรู้จากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ได้จากการศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ วารสาร เอกสาร อินเทอร์เน็ต และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องหลังจากนั้น นำองค์ความรู้ที่ได้มาพัฒนาเป็นแบบสอบถาม และตรวจสอบความถูกต้องจากผู้เชี่ยวชาญที่เคยทำกิจกรรมบริการวิชาการในเรื่องการออมเงิน และติดต่อโรงเรียนชุมชนสุขเหράบ้านดอนเพื่อจัดเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักเรียนชุมชนสุขเหράบ้านดอน จำนวน 110คน และเมื่อรวบรวมแบบสอบถามได้ครบตามความต้องการแล้ว ผู้วิจัยต้องนำข้อมูลที่ได้ไปตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม รวมถึงทำการลกรหัส (Editing) แล้วนำข้อมูลมาบันทึกลงในเครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อประมวลผลด้วยโปรแกรมประมวลผลทางสถิติเพื่อใช้ในการคำนวณหาสถิติต่างๆ ที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งได้แก่ ค่า Mean S.D. และค่าเปรียบเทียบจากผลสถิติ Chi-Square Test และนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ทั้งหมดมาตีความและแปลผลค่าเฉลี่ยที่ได้จากความคิดเห็นด้านการออมเงินของนักเรียนชุมชนสุขเหράบ้านดอนสุดท้ายนำผลที่ได้มาสร้างเป็นกราฟและตารางเพื่อมาวิเคราะห์และนำเสนอผลงานวิจัยต่อไป

การทบทวนวรรณกรรม

การออม หมายถึง การสะสมเงินอย่างต่อเนื่องเป็นระยะเวลาหนึ่งและเมื่อสามารถเก็บเงินได้เป็นก้อน จึงสามารถนำเงินสะสมนั้นไปฝากกับธนาคารหรือสถาบันการเงิน เพื่อได้รับผลตอบแทนการลงทุนหรือดอกเบี้ยเป็นผลพลอยได้ (สุพพตา ปิยะเกศิน,2546)

การออมเงินมีความสัมพันธ์ที่ชัดเจนระหว่างความสามารถในการหารายได้ กับเงินได้หลังหักภาษีและรายจ่ายในการบริโภคโดยเขียนเป็นสมการได้ดังนี้(สำนักนโยบายการออมและการลงทุน, 2549)

$$Y = S + C$$

โดยกำหนดให้ Y = รายได้ที่สามารถใช้จ่ายใช้สอยได้จริง

S = ค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภค

C = ปริมาณการออมเงิน

วัตถุประสงค์ของการออมเงิน

เนื่องจากสังคมไทย ณ ปัจจุบันเต็มไปด้วยการแข่งขันในรูปแบบของความมั่งคั่งมั่งมีในเงินตรา การออมเงินจึงเป็นเครื่องมือตัวหนึ่งที่เป็นบันไดสู่ความร่ำรวยและสร้างความมั่นคงในอนาคตให้แก่ผู้ออมและครอบครัว โดยจุดประสงค์หลักของการออมเงินมีดังนี้ 1) เพื่อไว้ใช้จ่ายยามจำเป็นฉุกเฉิน 2) เพื่อนำไปเป็นทุนการศึกษาเล่าเรียนในอนาคต 3) เพื่อซื้อเครื่องมือในการประกอบอาชีพ 4) เพื่อใช้ในการซื้อที่อยู่อาศัยสร้างครอบครัวให้มีความมั่นคง 5) เพื่อเก็บสะสมไว้ใช้จ่ายยามชราแก่เฒ่า 6) เพื่อซื้อสินทรัพย์เพื่อความสะดวกสบายในการดำรงชีพ 7) เพื่อเป็นหลักประกันของชีวิตและบรรเทาความเดือนร้อนจากภัยที่คาดไม่ถึง 8) เพื่อได้รับผลตอบแทนจากการสะสมเงิน อาทิเช่น เงินปันผล หรือดอกเบี้ย 9) เพื่อไว้ใช้ในการขยายกิจการงานที่ตนเอง

ประกอบอาชีพอยู่ 10) เพื่อให้ซื้อเครื่องแต่งกายตามรูปแบบการดำเนินชีวิต 11) เพื่อใช้จ่ายในการงานกิจกรรมเพื่อสังคม 12) เพื่อเก็บเป็นมรดกทอดสู่ลูก หลานในอนาคต (วิลลัดกษณ์ ไทยอุตสาหกรรม, 2531)

ปัจจัยสำคัญในการออม

บุคคลที่จะสนใจในการออมให้มากขึ้นหรือลดลงขึ้นอยู่กับปัจจัยที่สำคัญ ได้แก่ 1) ผลตอบแทนที่ได้รับจากการออม 2) มูลค่าของอำนาจในการซื้อ ณ ปัจจุบัน 3) รายได้สุทธิของบุคคล 4) ความแน่นอนของรายรับหลังเกษียณอายุหรือไม่สามารถทำงานได้(สุพพตา ปิยะเกศิน, 2546)

ปัจจัยเหล่านี้ส่งผลต่อการออมเงินส่วนบุคคล หากความมั่นคงทางการเงินสูง การใช้จ่ายเงินในการซื้อสินค้าก็จะสูงตามไปด้วย แต่หากรูปแบบการประกอบอาชีพไม่มั่นคงหรือจำนวนเงินสำรองสำหรับตนเองยังน้อย อาจส่งผลให้สัดส่วนอัตราการออมเงินจากรายได้สูงมากขึ้น

ผลการวิจัย

จากโครงการวิจัยต่อเนื่องจากงานบริการวิชาการด้านการส่งเสริมความคิดและพฤติกรรมออมเงินนักเรียนระดับประถมศึกษา : กรณีศึกษาโรงเรียนชุมชนสุขเหراءบ้านดอน ผู้วิจัยขอสรุปตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัยดังนี้

ด้านข้อมูลส่วนบุคคล ผู้วิจัยพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ที่ตอบแบบสอบถามในครั้งนี้เป็น เพศชาย ร้อยละ 53.36 อายุ 13 ปี ร้อยละ 25.45 และอายุ 12 ปี ร้อยละ 23.64 ตามลำดับ การศึกษาส่วนใหญ่ มัธยมศึกษาปีที่ 1 ร้อยละ 25.45 รายได้ที่ได้รับจากผู้ปกครอง ส่วนใหญ่มากกว่า 2,000 บาทหรือคิดเป็นร้อยละ 30 ลักษณะขนาดของครอบครัวมากกว่า 5 คนขึ้นไปซึ่งหมายถึงครอบครัวขยาย ร้อยละ 39.09 จำนวนพี่น้องรวมนักเรียนเอง ส่วนใหญ่อยู่ที่ 3 คน ถึงร้อยละ 29.09 และจำนวน 2 คน ร้อยละ 27.27

ด้านความคิดเห็นของนักเรียนหลังจากจัดงานบริการวิชาการด้านการส่งเสริมความคิดและพฤติกรรมออมเงินนักเรียนระดับประถมศึกษา : กรณีศึกษาโรงเรียนชุมชนสุขเหراءบ้านดอน โดยผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นด้วยอย่างยิ่งกับการจัดการส่งเสริมการออมเงิน ยกเว้นในเรื่องของการเผยแพร่วิธีในการจัดทำบัญชีออมเงิน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นด้วยโดยมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นอยู่ที่ 4.13

Descriptive Statistics				
	N	Mean	Std. Deviation	ระดับความคิดเห็น
การจัดทำบัญชีออมเงินมีประโยชน์	110	4.71	.495	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
การจัดทำบัญชีเปลี่ยนนิสัยการใช้จ่าย	110	4.33	.836	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
การเผยแพร่วิธีในการจัดทำบัญชีออมเงิน	110	4.13	.791	เห็นด้วย
โครงการส่งเสริมการออมเงินสร้างนิสัยในการออม	110	4.34	.694	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
อยากให้จัดเรื่องการออมเงินบ่อยๆ	110	4.24	.777	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
การมีเงินออมทำให้ภูมิใจหากมีเหตุฉุกเฉิน	110	4.61	.637	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
มีการวางแผนการออมเงินมากขึ้นหลังอบรม	110	4.21	.767	เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ด้านพฤติกรรมในการออมเงินหลังจากจัดงานบริการวิชาการด้านการส่งเสริมความคิดและพฤติกรรมออมเงินนักเรียนระดับประถมศึกษา : กรณีศึกษาโรงเรียนชุมชนสุขเหراءบ้านดอน ผู้วิจัยพบว่า วัตถุประสงค์ในการออมเงินส่วนมากต้องการเก็บไว้ใช้ยามฉุกเฉินถึงร้อยละ 53.64 และเก็บไว้เพื่อเป็นทุนการศึกษาต่อในอนาคตถึงร้อยละ 33.64 ส่วนวิธีในการ

ออมนักเรียนส่วนใหญ่ถึงร้อยละ 67.27 ออมเงินใส่ในกระปุกออมสิน และความถี่ในการออมเงินต่อเดือนโดยเฉลี่ยอยู่ประมาณ 1-2 ครั้ง ร้อยละ 40 และ 3-4 ครั้ง ร้อยละ 35.45 รวมถึงมากกว่าครึ่ง ร้อยละ 24.55

ผู้ร่วมหรือผู้มีอิทธิพลในตัดสินใจในการออมเงิน ส่วนใหญ่คือตนเอง นักเรียนสามารถคิดตัดสินใจในการเก็บออมเงินด้วยตนเองถึงร้อยละ 60.91 และจำนวนเงินในการเก็บออมต่อเดือนร้อยละ 24.55 เก็บมากกว่า 500 บาทต่อเดือน และ 101-200 บาท ร้อยละ 22.73 ซึ่งจำนวนในการเก็บออมมากกว่ารายจ่ายต่อเดือน ซึ่งนักเรียนส่วนใหญ่มีรายจ่ายต่ำกว่า 500 บาทถึงร้อยละ 37.27 และ 501-1,000 บาทต่อเดือน ร้อยละ 22.73

ประเภทหรือแหล่งของค่าใช้จ่ายหลักต่อเดือน นักเรียนส่วนใหญ่ของชุมชนสุเหร่าบ้านดอนใช้ไปกับ ค่าอาหาร ร้อยละ 75.45 และหลังจากจัดโครงการบริการวิชาการส่งเสริมการออมเงิน นักเรียนจำนวนร้อยละ 69.09 ยังจัดทำบัญชีออมเงิน

เมื่อศึกษาถึงเรื่องพฤติกรรมการออมเงิน จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคลของนักเรียนโรงเรียนสุเหร่าบ้านดอน ผู้วิจัยพบว่า ข้อมูลส่วนบุคคล ซึ่งได้แก่ เพศ รายได้ที่ผู้ปกครองให้ต่อเดือน ขนาดของครอบครัวที่อยู่ในปัจจุบัน และจำนวนพี่น้องในปัจจุบันรวมถึงตนเอง มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ยกเว้นอายุและระดับการศึกษาของนักเรียน ซึ่งในเรื่องของวัตถุประสงค์ในการออมเงินที่จำแนกตามอายุและการศึกษา ผู้วิจัยพบว่า นักเรียนที่อายุ 11-13 ปี การศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 6 และมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีพฤติกรรมในการออมเงินไว้ใช้ในยามฉุกเฉิน โดยมีค่าเปอร์เซ็นต์ 20.9% และ 25.5% มากกว่านักเรียนอยู่ในวัยอื่นๆ และระดับการศึกษาอื่นๆ ซึ่งนักเรียนในกลุ่มนี้ให้ความสำคัญอย่างมากในการมีวัตถุประสงค์ในการออมเงินที่เน้นหนักในการเก็บไว้ใช้ในยามฉุกเฉิน

นอกจากนี้ จากการให้ผู้ตอบแบบสอบถามเขียนข้อเสนอแนะในการปรับปรุงโครงการส่งเสริมการออมเงิน ผู้วิจัยพบข้อเสนอแนะที่ตรงกับข้อมูลเชิงปริมาณที่นำมาวิเคราะห์ดังนี้

- 1) นักเรียนผู้ตอบแบบสอบถามอยากให้มีการออมเงินให้มากขึ้นโดยที่ผู้ปกครอง ผู้ครอบครัวมาช่วยกันออมเงิน
- 2) นักเรียนผู้ตอบแบบสอบถามอยากให้มีการจัดโครงการในลักษณะดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง
- 3) นักเรียนผู้ตอบแบบสอบถามต้องการให้ปรับวิธีการในการเผยแพร่วิธีการออมเงินโดยใช้คลิปวิดีโอในการสอนและ

เล่นเกมสแจกรางวัล

สรุปและอภิปรายผล

จากงานวิจัยพบว่า นักเรียนผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยอย่างยิ่งกับการจัดการส่งเสริมการออมเงิน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการออมตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงต่อการดำรงชีวิตของนิสิตคณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ของผู้ช่วยศาสตราจารย์ กมลมาลย์ วิรัตน์เศรษฐสินและรองศาสตราจารย์ ธาดา วิมลวัตรเวที ที่ระบุไว้ว่า นิสิตตัวอย่างมีเจตคติต่อการออม การเห็นคุณค่าในตนเอง และพฤติกรรมการออมหลังการทดลองดีกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 การทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายจะช่วยให้เดือนสติในการใช้จ่ายให้ลดลงและสะท้อนถึงการใช้เงินที่ประหยัดขึ้นในอนาคต(กมลมาลย์ วิรัตน์เศรษฐสิน,ธาดา วิมลวัตรเวที, 2553) รวมถึงสอดคล้องกับงานวิจัยของรองศาสตราจารย์ กุสิสราภฤตวรกาญจน์ ที่ทำวิจัยเรื่องการพัฒนาการออมในเยาวชนโดยใช้กลยุทธ์การสื่อสารเพื่อพัฒนา: กรณีศึกษาเยาวชนระดับอาชีวศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งงานวิจัยนี้พบว่ากลุ่มที่ได้รับการอบรมในด้านการออมโดยวิธีการสื่อสารเพื่อการพัฒนา มีพฤติกรรมเจตคติในการออมดีกว่ากลุ่มที่ไม่ได้รับการพัฒนา(กุสิสราภฤตวรกาญจน์, 2548)

จากการเปรียบเทียบพฤติกรรมการออมจำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล ผู้วิจัยพบว่าเรื่องของวัตถุประสงค์ในการออมเงินซึ่งจำแนกตามอายุและการศึกษา นักเรียนที่มีอายุ 11-13 ปี การศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 6 และมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีพฤติกรรมในการออมเงินไว้ใช้ในยามฉุกเฉิน โดยมีค่าเปอร์เซ็นต์มากกว่านักเรียนอยู่ในวัยอื่นๆ และระดับการศึกษาอื่นๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกุลธรรกาล ตั้งทิวาพร เกี่ยวกับเรื่องระดับการศึกษาที่แตกต่างกันซึ่งได้ระบุไว้ว่า บุคคลในวัยทำงานที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน จะมีพฤติกรรมในการออมเงินที่แตกต่างกันโดยจะส่งผลให้มีความรู้มากกว่าและรู้จักเก็บออมมากกว่าเพื่อไว้ใช้ในยามจำเป็น(กุลธรรกาล ตั้งทิวาพร, 2555) และข้อค้นพบในงานวิจัยนี้ ยังสอดคล้องกับของนางสาวนยนา พัฒนณรงค์เลิศ ซึ่งทำงานวิจัยในเรื่องพฤติกรรมการออมของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่าเหตุผลของการออมของนักศึกษาส่วนใหญ่ไว้ใช้เพื่อยามจำเป็นฉุกเฉินร้อยละ 31.99 ซึ่งใกล้เคียงกับการออมเงินเพื่อซื้อสินค้าที่ต้องการร้อยละ 31.63 จากงานวิจัยนี้พบความแตกต่างในเรื่องลำดับของวัตถุประสงค์ในการออมเงินซึ่งนักเรียนโรงเรียนสุรพำบ้านดอน ออมเงินเพื่อไว้ใช้ในยามจำเป็นและเพื่อการศึกษาในอนาคตแต่นักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่กลับมีวัตถุประสงค์รองลงมาเพื่อไว้ซื้อสินค้าที่ตนเองต้องการซึ่งส่วนมากเป็นสินค้าฟุ่มเฟือย(นยนา พัฒนณรงค์เลิศ, 2548)

นอกจากนี้แล้ว ผู้วิจัยพบประเด็นที่สำคัญในเรื่อง พฤติกรรมในการออมเงิน คือจำนวนเงินในการเก็บออมแต่ละเดือน ส่วนใหญ่มากกว่า 500 บาทขึ้นไป ซึ่งเป็นผลมาจาก รายได้ที่ได้จากผู้ปกครองส่วนใหญ่มากกว่าเดือนละ 2,000 บาทขึ้นไปและมีรายจ่ายต่อเดือนต่ำกว่า 500 บาทเป็นส่วนมากซึ่งประเภทของรายจ่ายส่วนใหญ่มาจากค่าอาหาร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนางสาวนยนา พัฒนณรงค์เลิศซึ่งพบว่าประเภทค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ก็มาจากค่าอาหารเหมือนกันและสอดคล้องกับงานวิจัยของนันทกา นันทวิสัย ที่ทำวิจัยเรื่องการศึกษาเปรียบเทียบภาวะการออมเงินของครัวเรือนในภาคการเกษตรและนอกภาคการเกษตร งานวิจัยชิ้นนี้ค้นพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการออมเงินในเชิงบวกได้แก่ รายได้รวมการออมทรัพย์กับสถาบันการเงิน และ การศึกษาของหัวหน้าครอบครัว และปัจจัยที่ส่งต่อการออมเงินในเชิงลบ ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในการบริโภค หนี้สินที่ต้องชำระคืน และจำนวนสมาชิกที่อยู่ในวันพึงพิง(นันทกา นันทวิสัย, 2552)

ข้อเสนอแนะ

โครงการบริการวิชาการด้านการส่งเสริมความคิดและพฤติกรรมในการออม ควรมีการจัดอย่างต่อเนื่องและขยายไปสู่วงการต่างๆ อย่างกว้างขวางวิธีในการเผยแพร่วิธีการทำบัญชีออมเงิน ควรให้มีความสนุกสนาน ความบันเทิงในรูปแบบต่างๆ ที่ทำให้ไปถ่ายทอดได้ง่ายขึ้นและน่าสนใจการปลูกฝังการจัดทำบัญชีออมเงินในกลุ่มนักเรียนที่มีการศึกษาสูงขึ้นจะเป็นประโยชน์ต่อการออมเงินมากขึ้นเนื่องจากการศึกษาและอายุทำให้นักเรียนมีการตระหนักรู้ถึงคุณค่าของการใช้เงินมากขึ้น แต่กับนักเรียนที่มีอายุน้อยหรือการศึกษาระดับประถมศึกษา การทำกิจกรรมโดยเน้นความสนุกสนานและสอดแทรกความรู้การออมเงินก็นำไปสู่การเรียนรู้ในระยะยาวได้เช่นเดียวกันควรมีการจัดกิจกรรมการส่งเสริมการออมเงินโดยการจัดทำบัญชีออมเงินพร้อมไปกับผู้ปกครองหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องเพื่อที่จะทำให้การออมเงินกลายเป็นประเด็นที่สำคัญในครอบครัว

เอกสารอ้างอิง

- กมลมาลย์ วิรัตน์เศรษฐสิน, ธาดา วิมลวัตรเวที. (2553). การพัฒนารูปแบบการออมตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงต่อการดำรงชีวิตของนิสิตคณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- กุลฐกาล ตั้งทิวาพร. (2555). ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของบุคคลวัยทำงาน กรณีศึกษา: พนักงานธนาคาร. เอกสารประกอบการประชุมวิชาการระดับชาติครั้งที่ 2 เรื่องนวัตกรรมกับการวิจัยและพัฒนาแบบสหวิชาการ, กรุงเทพฯ.
- กุลิสราภฤตวรกาญจน์. (2548). การพัฒนาการออมในเยาวชนโดยใช้กลยุทธ์การสื่อสารเพื่อพัฒนา: กรณีศึกษาเยาวชนระดับอาชีวศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่. เชียงใหม่: คณะการสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- นยนา พัฒนะณรงค์เลิศ (2548). พฤติกรรมการออมของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- นันทกา นันทวิสัย. (2552). การศึกษาเปรียบเทียบภาวะการออมเงินของครัวเรือนในภาคการเกษตรและนอกภาคการเกษตรมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- วีไลลักษณ์ ไทยอุตสาห์. (2531). การเร่งการออมของครัวเรือนในประเทศไทย. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- สำนักนโยบายการออมและการลงทุน. (2549). การออม. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <http://e-fpo.fpo.go.th/it-center/publish/edoc009.asp> (วันที่สืบค้นข้อมูล: 31 พฤษภาคม 2556)
- สุพพตา ปิยะเกศิน. (2546). การเงินส่วนบุคคล. กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- หทัยรัตน์ มาประณีต. (2549). ปัจจัยเชิงสังคมและจิตวิทยาต่อพฤติกรรมการออมของสตรีในชุมชนเมืองยากจน. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.